

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Statens vegvesen
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Deres ref

Vår ref

Dato

19/2584-13

17. april 2020

Supplerende tildelingsbrev nr. 6 - Håndtering av bompengesaker på fylkesvei

Vi viser til at administrasjonen av fylkesveinettet den 1. januar 2020 ble overført til fylkeskommunene som følge av avviklingen av sams vegadministrasjon.

Ansvar for de offentlige veiene er iht. veglova lagt til veimyndighetene, Statens vegvesen for riksveiene, fylkeskommunene for fylkesveiene og kommunene for de kommunale veiene, jf. § 9. Nye Veier AS har ansvar for planlegging, bygging, vedlikehold og drift av det veinettet som selskapet har ansvar for.

Selv om forvaltningen av fylkesveinettet nå er overført til fylkeskommunene, har Staten vegvesen som fagmyndighet i veisektoren fremdeles en viktig rolle knyttet til bompengeneinnkrevningen også på fylkesveinettet. Nedenfor gir Samferdselsdepartementet føringer for Statens vegvesens arbeid på dette området.

Bakgrunn – nærmere om bompenge som offentlige midler og statens ansvar

Hjemmelsgrunnlaget for å kreve inn bompenge er gitt i veglova § 27. Hvert tilfelle krever samtykke fra Stortinget og bompenge er iht. dette å anse som offentlige midler. Dette innebærer at uavhengig av om prosjektet gjelder riks- eller fylkesvei (eller kommunal vei), vil statsråden være ansvarlig overfor Stortinget. Ordningen innebærer et betydelig ansvar for Statens vegvesen som fagmyndighet for å sikre helhetlig og likeartet behandling av trafikantene, uavhengig av om de betaler bompenge på riks- eller fylkesvei.

Bruken av bompenge er underlagt strenge krav, slik at midlene forvaltes på best mulig måte på vegne av trafikantene. Det er fastsatt nærmere rammer for bompengeneinnkrevningen i bompengeaftalen mellom staten og de regionale bompengeselskapene. Departementet har

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 904

Avdeling
Veg-, by- og
trafikksikkerhetsavdelingen

Saksbehandler
Tone Førland
Hardeland
22 24 83 41

delegert ansvaret for å følge opp at bompengeselskapene etterlever bompengeavtalen, til Statens vegvesen, jf. brev av 23.11.2017, 15.12.2017 og 10.10.2018.

Bidra med fagkompetanse på bompengeområdet

Vi viser til instruksene for Statens vegvesen, jf. punkt 3.2 om etatens samfunnsoppdrag, der det heter at Statens vegvesen har sektoransvar for å følge opp nasjonale oppgaver for hele veitransportssystemet. Vi viser også til at bompengeområdet er fremhevet under punkt 1 Overordnet mål og hovedprioriteringer i tildelingsbrevet for 2020. Samferdselsdepartementet legger til grunn at Statens vegvesen på bakgrunn av sitt sektoransvar, fagansvar og sin brede kompetanse på feltet, fortsatt skal håndtere spørsmål rettet til sentrale myndigheter knyttet til bompenger på fylkesveinettet. Dette dreier seg i første rekke om spørsmål fra Stortinget og fra fylkeskommuner, ev. kommuner, om regelverk og sentrale rutiner og retningslinjer, både spørsmål knyttet til rene fylkesveiprosjekter og til bypakker. Vi legger dessuten til grunn at mange av spørsmålene vil være av prinsipiell art, og derfor vil kreve en ensartet tilnærming uavhengig av om det er riksvei eller fylkesvei. Det er imidlertid ikke forventet at Statens vegvesen skal ha like inngående kjennskap til de konkrete prosjektene på fylkesveinettet slik som for riksveinettet, og skal heller ikke måtte stå ansvarlig for informasjonen som gis. Det kan derfor i svar ved slike typer henvendelser utenfra presiseres at det er fylkeskommunen som er ansvarlig myndighet. Videre må det vurderes fra sak til sak hvor detaljerte svar det er mulighet for å gi.

Når det gjelder spørsmål til skriftlig besvarelse fra Stortinget, vil Samferdselsdepartementet på vanlig måte oversende spørsmål til Statens vegvesen og be om utkast til svar eller momenter som grunnlag for svar på spørsmål til samferdselsministeren uavhengig av om spørsmålet gjelder riksvei, fylkesvei (inkl. bypakke) eller begge deler.

Samferdselsdepartementet legger til grunn at Statens vegvesen har nødvendig fagkompetanse og ressurser til at lokale og regionale myndigheter og de regionale bompengeselskapene kan ta direkte kontakt om spørsmål relatert til bompenger. Dersom det er hensiktsmessig å trekke inn departementet i slike vurderinger kan etaten på vanlig måte ta kontakt, men ikke henvise spørsmålsstillere til departementet på bakgrunn av overføringen av fylkesveiadministrasjonen. Det følger av delegeringen av oppgaven til etaten at Statens vegvesen har, eller bygger opp, nødvendig fagkompetanse på bompengeområdet for å besvare spørsmål.

Kvalitetssikring av bompengeproposisjoner

Avviklingen av sams vegadministrasjon innebærer at fylkeskommunene har ansvar for utarbeidelse av utkast til bompengeproposisjonene for prosjekter på fylkeskommunale veier. På bakgrunn av Statens vegvesens rolle som fagmyndighet på bompengeområdet legger Samferdselsdepartementet til grunn at Statens vegvesen kvalitetssikrer utkast til alle bompengeproposisjoner for å påse at utkastene baserer seg på etablerte prinsipper for bompengepolitikken. Vi viser i den sammenheng til Statens vegvesens veileder for bompengeprosjekter og til takstretningslinjene for bompengeprosjekter. For prosjekter i Nye

Veiers portefølje kvalitetssikrer Statens vegvesen som Samferdselsdepartementets fagorgan allerede i dag bompengeproposisjonene.

Samferdselsdepartementet legger til grunn at Statens vegvesen ved behov er i dialog med fylkeskommunene og innhenter den informasjon som er nødvendig fra fylkeskommuner eller andre i kvalitetssikringsarbeidet. Dersom Statens vegvesen etter slik dialog mener at et proposisjonsutkast fra en fylkeskommune eller Nye Veier har vesentlige mangler, tas dette opp med Samferdselsdepartementet.

Vi legger opp til følgende rutiner for å ivareta Statens vegvesens rolle som kvalitetssikrer av bompengeproposisjoner:

- Fylkeskommunene oversender utkast til bompengeproposisjoner til Statens vegvesen for kvalitetssikring, med kopi til Samferdselsdepartementet.
- Nye Veier AS oversender utkast til bompengeproposisjoner til Statens vegvesen for kvalitetssikring, med kopi til Samferdselsdepartementet.

Vi ber Statens vegvesen gjøre innholdet i dette brevet kjent overfor Nye Veier AS og fylkeskommunene.

Med hilsen

Ingun Hagesveen (e.f.)
avdelingsdirektør

Tone Førland Hardeland
underdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Riksrevisjonen